

Projekt „Revitalizácia park Hurbanova ulica, Senec – implementácia zelenej a modrej infraštruktúry“

Predmetom schválenia je zmena výšky (navýšenia) spolufinancovania v rámci projektu v dôsledku:

- uplatnenia možnosti navýšenia žiadaných oprávnených výdavkov v žiadosti o NFP oproti už schváleným oprávneným výdavkom v projektovom zámere o 9,99 %,
- navýšenia DPH z 20% na 23%.

Pôvodná schválená výška spolufinancovania: 49 868,86- EUR.

Projektový zámer a žiadosť o NFP je vypracovaná v rámci opatrenia:

2.7.4 Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách

V zmysle výzvy PSK-MIRRI-008-2024-ITI-EFRR žiadateľ Mesto Senec definoval nasledovné hlavné aktivity projektu:

HA 1 : a. Podpora revitalizácie a tvorby sídelnej zelene – revitalizácia zelene mestského parku – tvorba a revitalizácia plôch verejnej zelene pri komunikáciách, pri bytových domoch a v rámci existujúceho parku výsadbou vzrastlých ihličnatých a listnatých stromov, krov, trvaliek, okrasných tráv a nového trávnik. Táto aktivita zahŕňa aj ošetrovanie existujúcej zelene – napr. údržbový rez. Na výsadbu nových drevín budú použité vhodné pôvodné druhy v zmysle odporúčaní prílohy č. 8 výzvy. Takto navrhnutá výsadba bude tvoriť stabilný ekosystém, ktorý bude odolnejší voči vonkajším poveternostným vplyvom a antropogénnej činnosti.

HA 2 : e. Podpora retenčných plôch – plôch, ktoré podporia infiltráciu zrážkovej vody do pôdy, čím sa stane dostupnou pre miestnu zeleň. Táto aktivita v sebe zahŕňa realizáciu vodopriepustnej dlažby na okrajoch komunikácií, premenu nepriepustných betónových a asfaltových plôch na nové plochy zelene – formou polo/plno vegetačných tvárnic – rekonštrukcia existujúcich parkovacích miest, drenážne obrubníky, vytvorenie poldra. Zadržanie zrážkovej vody v prostredí má významný vplyv na zlepšenie lokálnych mikroklimatických podmienok – teplota a vlhkosť prostredia – čím sa zmiernia negatívne dopady klimatických zmien ďalej podporí ujetie a udržanie sadbového materiálu a prispeje k úspore finančných prostriedkov spojených so starostlivosťou – nutnou pravidelnou zálievkou v prvých rokoch po výsadbe. Zdravá a prosperujúca zeleň bude v neskorších obdobiach plniť aj veľmi dôležitú zdravotnú funkciu – znižovanie prašnosti a hlučnosti prostredia.

HA 3 : f. Podpora umelo vytvorených vodných prvkov – revitalizácia existujúcej fontány s doplnením prvkov umelého tienenia. Vodný prvok – pochôdzna fontána a rozprašovač vodnej hmly budú mať pozitívny vplyv na mikroklimu, nakoľko budú zvyšovať vlhkosť okolitého prostredia a znižovať vysoké teploty počas letných horúčav (preukázané je zníženie teploty o 10 až 15 stupňov celzia). Spolu so zeleňou a doplnkovými aktivitami prispeje k významnému zvýšeniu atraktivity prostredia, priláka dospelých aj deti. Obyvatelia a návštevníci mesta budú mať príležitosť na oddych a načerpanie nových síl v príjemnom prostredí parku, čo prispeje k zlepšeniu ich zdravotného stavu.

Medzi doplnkové aktivity v zmysle prílohy č. 8 výzvy sú zaradené: osadenie nového mobiliára a realizácia nového doplneného osvetlenia za účelom zvýšenia bezpečnosti.

Celková riešená plocha: 9 747 m²

Pôvodný stav: Plochy zelene 7845 m²

Chodníky 615 m²

Cesta 725 m²

Parkovacie plochy 63ks (aj na nepovolených plochách)

Lavičky, smetné koše 0+0 ks

Verejné osvetlenie 5ks

Stromy: na základe dendrologického posudku na výrub je určených 17ks (poškodené, náletové dreviny vrátane 5ks invazívnych)

Navrhované úpravy:

Náhradná výsadba 46 ks

Trávnik intenzívny 815 m² (zavlažovaný)

Trávnik extenzívny 4570 m²

Okrasné záhony krov a trvaliek 1210 m²

Chodníky a spevnené plochy 1375 m² (z toho fontána 115 m²) – vodopriepustná dlažba (vodozádržné opatrenie), mlatový povrch : 80 m²

Cesta 680 m²

Parkovacie plochy 594 m² (36ks) – vodopriepustná dlažba (vodozádržné opatrenie)

Lavičky, smetné koše 10+5ks

Sedák 50 m²

Plastika s hmlou 1ks

Pitná fontána 1ks

Polder 1ks (vodozádržné opatrenie)

Verejné osvetlenie zvýšené na 15ks

Mesto Senec, podobne ako aj ostatné samosprávy, v súčasnosti čelí viacerým environmentálnym problémom v rámci jednotlivých zložiek životného prostredia ako sú:

- a) strata biodiverzity
- b) klimatické zmeny,
- c) nízka stabilita ekosystémov,
- d) poškodenie verejnej zelene,
- e) znečistenie ovzdušia,
- f) neestetické verejné priestranstvá,
- g) poškodenie verejného majetku a s ním spojené finančné náklady na jeho odstránenie.

Vzhľadom na vyššie uvedené problémy je predkladaný projekt zameraný na **revitalizáciu mestského parku medzi ulicami Slovenského Národného povstania a Hurbanova**. Riešená plocha je momentálne vedená ako park so spevnenými plochami, dlhodobo nefunkčnou fontánou a trávnatými plochami s výsadbou stromov a krov. **Súčasťou riešeného územia sú mimo parku aj plochy zelene po oboch stranách bytového domu Hurbanova č. 2-8 a bytových domov na verejnom priestranstve ohraničenom Hurbanovou a Kollárovou ulicou**, ktoré sú vymedzené spevnenými plochami momentálne vedené ako trávnaté plochy s výsadbou stromov a krov. Tieto plochy budú slúžiť ako zelené vsakovacie plochy s možnou výsadbou doplnkovej zelene v súlade s konceptom ostatnej časti riešenej zóny.

Súčasné finančné kapacity mesta Senec nedokážu pokryť revitalizáciu tohto verejného priestranstva v takej miere, aby bola realizovaná komplexne - s obnovou funkcie fontány ako modrého opatrenia a revitalizáciou existujúcej zelene s prihliadnutím na potrebu riešenia nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy.

Predkladaný projekt navrhuje revitalizáciu daného územia za účelom dosiahnutia mestského parkového vizuálu. Dôraz je kladený **na posilnenie lokálnej biodiverzity územia, adaptačné opatrenia na zmenu klímy a na zvýšenie atraktivity verejného priestranstva**. Doplnením prvkov **mestského mobiliáru**, ktoré v súčasnosti v tomto priestore absentujú sa park stane dostupnejším pre obyvateľov mesta a jeho návštevníkov.

Riešené územie sa nachádza oproti Okresnému úradu Senec a vzhľadom na jeho výhodnú polohu sa stane vyhľadávaným miestom pre oddych a načerpanie nových síl.

Projektom budú riešené kľúčové klimatické problémy v území spojené s **výskytom vysokých dlhodobých horúčav prostredníctvom opatrení - výsadbou stromov, stromoradií a krov, verejnej zelene a premenou tmavých povrchov za reflexné (odrážajúce svetlo)** s cieľom eliminácie tepelného ostrova. K **ochladzovaniu prostredia** verejného priestranstva významne prispeje aj vybudovanie **prvkov umelého tienenia** a najmä vybudovanie **pochôdznej fontány** s tryskami. Ďalším klimatickým extrémnym problémom je výskyt návalov enormného množstva zrážok počas krátkej doby, s čím je spojený výskyt **problémov s odtokom vody a jej zadržiavaním v území**. Opatreniami, ktoré prispejú k riešeniu tohto problému v rámci projektu sú **premena betónových a asfaltových plôch na nové plochy zelene, na vodopriepustnú dlažbu a budovanie poldrov**.

Pôvodné celkové oprávnené výdavky (COV) projektu sú 623 360,70,- EUR s DPH.

Nové celkové oprávnené výdavky (COV) projektu sú 685 634,43,- EUR s DPH.

Povinné spolufinancovanie Mesta Senec činí 8 % z COV, t. j. 49 868,86- EUR s DPH.

Nové povinné spolufinancovanie Mesta Senec činí 8 % z COV, t. j. 54 850,75- EUR s DPH.

Reálna výška nákladov za projekt a prípadné neoprávnené náklady budú zrejmé až po vykonaní a úspešnom ukončení procesu verejného obstarávania na dodávateľa stavebných prác.

Dňa 4.6.2024 bol projektový zámer zaradený v zászobníku projektov IÚS BSK odprezentovaný projektovou manažérkou útvaru projektového riadenia na zasadnutí **Rady partnerstva pre integrovaný územný rozvoj BSK**, kde bol členmi Rady jednohlasne schválený. Dostali sme tak zelenú (vrátane zabezpečenej alokácie fin. prostriedkov) na skrášlenie a premenu ďalšieho územia v centre mesta na mestský park s prvkami, ktoré prispejú k ochladzovaniu ovzdušia na verejnom priestranstve v centre a zlepšeniu kvality života v meste.

Prínosy, pozitívne zmeny a očakávané výsledky projektu:

Prínosy v environmentálnej oblasti:

- Podpora lokálnej biodiverzity – druhovej pestrosti, ekosystémovej stability a ekosystémových služieb,
- Zlepšenie lokálnej mikroklimy,
- Zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy na prostredie – striedanie období sucha a extrémnych dažďov,
- Zlepšenie infiltrácie vody do pôdy a hospodárenia s dažďovou vodou v danom území,
- Čistejšie ovzdušie – zeleň plní izolačnú funkciu – zachytáva prachové častice

Prínosy v sociálnej oblasti:

- zlepšenie mikroklimy bude mať priaznivý vplyv na zdravie obyvateľov, najmä seniorov a malých detí, ktorí sú najzraniteľnejší,
- zvýšenie atraktivity prostredia – nová výsadba, funkčná pochôdzna fontána, nový mobiliár
- vytvorenie oddychovej zóny

Prínosy v ekonomickej oblasti:

- úspora finančných prostriedkov,
- optimalizácia rozpočtu mesta,
- zvýšenie estetickej hodnoty verejnej časti mesta